

HAKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU DIŞ İLİŞKİLER VE PROJE BÜROSU'NA

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun Leonardo Da Vinci projesi kapsamında düzenlediği ve 06 Ekim 2013 ile 13 Ekim 2013 tarihleri arasında yapılan Almanya çalışma ziyaretine ilişkin raporumu yüksek taktirlerinize arz ediyorum. Öncelikle bu ziyarete katılmama karar veren değerli Yüksek Kurul Üyeleri'ne ve ziyaretin gerçekleşmesinde emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum. Hayatımda ilk defa bir Avrupa ülkesine gittim. Mesleki çalışma ziyaretimizin gündem konusu, çapraz sorgu alanında Almanya örneklerinin yerinde görülmesiydi. Batı Essen Eyaleti Emniyet Müdürlüğü'ndeki ziyarete katılamadığım için büyük üzüntü duydum. Batı Essen Eyaleti sınırları içinde yer alan Wiesbaden şehrindeki cezaevinde meslektaşlarıma iştirak edebildim. Burada ziyaretin ilk günü 18-21 yaş arası hükümlü ve tutukluların kaldığı gençlik cezaevini ziyaret ettik. Bir toplantı salonuna alındık. Orada Cezaevi yöneticileri ile soru cevap şeklinde bir çalışma yaptık. Yöneticilerden bir tanesi de psikoloğtu. Cezaevinde yönetici olarak bir psikoloğun görevlendirilmesini çok yerinde ve olumlu karşıladım. Zira insan davranışlarını sebep sonuç ilişkileriyle beraber anlama konusunda psikoloğun hakim savcıdan daha başarılı olacağı muhakkaktır. Savcı-cezaevi ilişkilerinin nasıl olduğunu yöneticilere sorduk. Cezaevi yöneticilerinin cezaevindeki tüm işleyişi sağlıklı bir şekilde yürütebildiğini öğrendik. Savcının cezaevi ile fazla bir mesaisi olmadığını hissettik. Bu durum kafiye olarak hepimizin özellikle de savcı arkadaşlarımızın ilgisini fazlasıyla çekti.

Şartla tahliye koşullarını sorduğumuzda şartla tahliye için cezanın üçte birinin infazının gerektiğini, ancak genelde infaz süresinin üçte ikisinin dolması halinde taktire bağlı olarak şartla tahliyelerin yapıldığını öğrendik. Ülkemizde şartla tahliye için içeride geçirilmesi gereken süre cezanın üçte ikisi olup genelde bu süre geçtikten sonra otomatik olarak şartla tahliye kararı verildiğinden Wiesbaden'deki cezaevinde her hükümlüye ait taktirin farklı olabileceğini öğrenince bu husus dikkatimizi çekti. Ülkemizde de olması gerekenin bu olduğunu yani otomatik olarak her hükümlüye aynı sürenin uygulanmaması gerektiğini düşündük. Ashında Ülkemiz mevzuatında da "otomatik uygulanır" şeklinde bir hüküm bulunmasa da uygulamada maalesef asgari süreler geçtikten sonra şartla tahliye kararlarının verildiğini gözlemlemekteyiz. Bu husus dışında hükümlüler koşullarda tek başlarına kalıyorlardı. Her bir koşuğa lavabo ve duş bulunduğunu da gördük. Bilindiği üzere ülkemizde çoğu cezaevimizde bu hususlar farklıdır; ülkemizde koşullarda birden fazla kişi kalır ve sosyal saatler daha azdır. Gezdiğimiz cezaevindeki sosyal saatlerin cezaevi görevlilerinin gözetiminde geçirildiğini öğrendik. Böylece mahkumların sosyal saatlerde birbirlerinden olumsuz olarak etkilenmelerinin de önüne geçiliyordu. Oldukça yararlı geçen cezaevi ziyareti ile resmi ziyaretlerimizin ilk gününü tamamlamış olduk.

Resmi ziyaretimizin ikinci gününde Augsburg Üniversitesi Hukuk fakültesine gittik. Augsburg Üniversitesi'nin öğretim üyesi olan ve aynı zamanda Türk Hukuku Araştırmalar Merkezi Başkanı olan Doç. Dr. Erhan TEMEL ile tanıştık. Sayın hocamız bize üniversiteyi kısaca gezdirdi. Ardından bir dersliğe geçtik. Doç. Dr. Erhan TEMEL bize genel olarak Almanya eğitim sistemini ve Almanyada verilen hukuk eğitimini anlattı. Hukuk eğitimine çok önem verildiğini ve hukuk fakültelerinin sayıca çok fazla olmadığını da sayın hocamızdan öğrendik. Yine hocamızın anlatımlarına göre hakim, savcı ve avukatların aynı eğitim sürecinden geçirildiğini ve çok zor olan devlet sınavlarına tabi olduklarını öğrendik. Bilindiği gibi ülkemizde bu durum

farklıdır. Hukuk fakültesi öğrencileri fakülteden mezun olduktan sonra her hangi bir sınava girmeden staja başlayarak avukatlık mesleğini yapmaya hak kazanmaktadır. Oysa ki Almanya'da hakim ve savcılar ile avukatlar aynı sınava tabiidirler. Daha sonra aynı üniverstede öğretim üyesi olan sayın Doç. Dr. Isabell KRATZER Alman Ceza Hukuku ile ilgili sunum yaptı ve sayın hocamız Doç. Dr. Erhan TEMEL de simultane tercüme yaptı. Sayın Doç. Dr. Isabell KRATZER Alman Ceza Hukuku ile ilgili genel bilgiler verdi. Bizler kafile olarak sayın konuşmacıya sorular sorduk. Sorularımız genel olarak ceza özel hukuku ile ilgili oldu. Özellikle cinsel istismar ve saldırı suçlarından ruh ve beden sağlığının bozulup bozulmadığına ilişkin doktor heyetinden rapor alınıp alınmadığını sorduk. Almanya'da da ülkemiz uygulaması ile paralel olacak şekilde ruh ve beden sağlığının bozulup bozulmadığına ilişkin rapor alındığını öğrendik. Bu şekilde Augsburg Üniversitesindeki ziyaretimizi tamandıktan sonra sayın hocamız Doç. Dr. Erhan TEMEL'in refakatiyle Bavyera Asliye Mahkemesi'ne gittik. Bu ceza mahkemesinin aynı zamanda bir eyalet mahkemesi olduğunu öğrendik. Bavyera Asliye Mahkemesi Başkan yardımcısı Doktor Peter Hirmer bizi karşıladı ve kendisi ile soru cevaplı bir söyleşi yapmaya başladık. Bavyera Asliye Mahkemesi'nin hem ilk derece hem de bir istinaf mahkemesi olduğunu öğrendik. Projemizin konusu olan çapraz sorgu ile ilgili Almanya'daki uygulamayı yoğun bir şekilde sorduk; ancak sayın yargıcımız projenin konusu olan çapraz sorgunun Alman Ceza Yargılamasında uygulanmadığını ve Alman Ceza Yasasının ilgili maddesinin gerekçesinde de çapraz sorgunun tanımlanamayan bir cisim olduğunun belirtildiğini söyledi. Hatta sayın yargıcımız çapraz sorgu ile ilgili ısrarlı sorularımıza içtenlikle ama kendi CMK'larını açarak cevap verebildi. Alman ceza yargılama usulünde de bizdeki ceza yargılama usulüne paralel bir şekilde ilgili kişilerin sırayla sanığa soru sorabildiğini öğrendik. Burada sayın yargıcımız daha sonra bize yapılacak yargılama ve suçla ilgili bilgiler vermeye başladı. Buna göre Bilingen Ceza Mahkemesi'nin sanık hakkında sigorta parasını almak amacı ile dolandırıcılık yapmak suçundan 1 yıl hapis cezası verdiğini, sanığın da verilen hapis cezasına kendi mahkemelerine istinaf yoluyla itiraz ettiğini, kendilerinin de istinaf mahkemesi olarak yargılama yapacaklarını söyledi. Daha sonra duruşmayı yapacak olan mahkeme başkanı ile halk arasından seçilen ve 'şöfe' denen iki jüri üyesi duruşmaya geldiler. Sayın mahkeme başkanı da yapılacak olan duruşma ile ilgili bize bilgiler verdi ve bu sunumdan sonra savcı ve sanık müdafî gelerek yerlerine geçtiler. Duruşma salonu ülkemizdekilerden farklıydı. Oldukça geniş ve ferah bir salonda mahkeme başkanı ile iki jüri üyesi kürsüde oturmaktaydı. Kürsünün yerden yüksekliği 30-35 cm kadardı. Savcı ülkemizde müştekilerin oturduğu yerde oturmaktaydı. Sanık müdafî de ülkemizde olduğu gibi katılan tarafın tam karşısında oturuyordu. Ancak avukatın önünde 4 kişilik bir masa daha olduğunu gördük. İzleyici kısmında 20-25 kişilik bir yer vardı. Mübaşir yoktu. Zabıt katibi ise bizdeki gibi kürsünün önünde oturmuyordu, ülkemizde savcının bulunduğu yerde zabıt katibi oturuyordu. Duruşmanın sevk ve idaresini yapan mahkeme başkanı katibe zaptı yazdırmadı. Duruşma sırasında zabıt katibi stenografi yöntemi ile notlarını aldı ve konuşulanları hızlı bir şekilde bilgisayara yazdıktan sonra çıktısını aldı. Ardından mahkeme başkanı kontrol ettikten sonra zaptı üyeler ile beraber imzaladı. Böylece duruşmayı yöneten yargıç gereksiz yere yorulmadı ve tüm enerjisini yargılamaya sarf etti. Zabıt duruşma sonunda sanık müdafîine verilmedi. Zaptın daha sonra taraflara ve vekillere posta marifetiyle tebliğ edileceğini öğrendik. Duruşmaya mazeret bildiren sanık katılmadı. Mahkeme başkanı önce savcıya sonra da sanık müdafîine sorduktan sonra kısa bir ara vererek

üyelerle birlikte müzakare salonuna geçti. Başkan ve üyeler yaklaşık 10 dakika sonra salona tekrar geldiler ve başkan kararı açıkladı. Bize sonradan tercüme edilen mahkeme kararına göre sanığın mazereti kabul edilmeyerek dosyanın işlemiden kaldırılmasına karar verildi. Karar açıklandıktan sonra koridorda bekleyen iki tanık mahkeme başkanı tarafından mikrofonla salona davet edilerek sanık gelmediği için kendilerinin dinlenmeyeceği bildirildi. Mahkeme başkanı yazdığı bir yazıyı tanıklara vererek adliyenin ilgili biriminden 150 euro olan harcırahlarını alabileceklerini söyleyerek tanıkları gönderdi. Duruşmadan sonra bize yapılan tercümeğe göre toplam 1500 euro olan yargılama masrafının sanığın gelmemesi nedeni ile sanık tarafından ödenmesi gerektiği ifade edildi. Naçizane şahsi kanaatim tüm sujelerin katıldığı bir tensip duruşmasını izleyebilseydik daha faydalı olabilirdi. Bavyera Asliye Ceza Mahkemesi'ni ziyaret ettikten sonra hep beraber Ausburg şehrini gezdik.

Ziyaretimizin üçüncü gününde Münih şehrinde bulunan Türk avukatlarının hukuk bürosuna gittik ve orada Almanya'da avukatlık yapan iki Türk avukatla söyleşi yaptık. Almanya'da avukatların dürüstlüğe çok önem verdiklerini ve bu nedenle onlara çok güvenildiğini öğrendik. Hatta Türk avukatlardan, Almanya'da "Avukata güvenmeyeceğiz de kime güveneceğiz." şeklinde bir özdeyişin olduğunu öğrendik. Keşke ülkemizde de avukatlara bu kadar güvenilse diye hepimizin içimizden geçirdiğini tahmin ediyorum.

Çok yararlı geçtiğini düşündüğüm resmi ziyaretler sonrasında görgüye dayalı bilgimi ve vardığım kanaatleri aktarmaya çalıştım. Resmi ziyaretler sona erdikten sonra bulunduğumuz şehirleri gezdik. Son olarak değerli Yüksek Kurul Üyeleri'ne ve ziyaretin gerçekleşmesinde emeği geçen herkese yeniden teşekkürü bir borç biliyorum.

Saygılarımla.

Hakim 119096
Ahmet PINAR